

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	51-554-04-13
Дата:	14 / 01 / 2025 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 51 - ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩИЯ
НА КОМИСИЯТА ПО
КОНСТИТУЦИОННИ И
ПРАВНИ ВЪПРОСИ

УВАЖАЕМИ/А ГОСПОДИН/ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме аргументирано предложение за изменения на приетия на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията № 51-553-37-6, както следва:

1. Създава се нов § 4:

§ 4. В чл. 16 думата “може“ се заличава.

2. Създава се нов § 5:

§ 5. В чл. 18, т. 4 накрая се добавя „и упоменати в техния устав“.

3. Създава се нов § 6:

§ 6. В чл. 20а, ал. 2 накрая се добавя „заедно с духовния висш представител на вероизповеданието упоменат в техния устав“.

МОТИВИ:

Непосредствено след Освобождението на България структурата на населението по вероизповедание придобива изключителна важност, за да се формира политиката на младата българска държава към различните групи от населението, изповядващи една или друга религия. При всички преброявания на населението през периода 1887-1934 г. в програмата на наблюдение е включван признакът вероизповедание.

Събраната информация НСИ за вероизповеданието на преброяваните лица през 1887 и 1893 г. показва, че основната вяра е била източноправославната, която е изповядвана от по-голямата част от населението на Княжеството.

Източно-православното християнство е доминиращо в България при последното преброяване от 2001 г. и обхваща 6 552 751 души, или 82.6% от населението на страната. През целия стогодишен период делът на лицата принадлежащи към източно-православното християнство варира в тесни граници - между 80.7% през 1900 г. и 85.7% през 1992 г. Този факт е в основата на чл. 13, ал. 3 от последната Конституцията на Република България от 1991 г., според който православно изповедание е традиционно в страната.

Другите традиционни в исторически аспект вероизповедания са тези, които присъстват неизменно в статистиката със своите духовни центрове като: Мюсюлманско, Католическо, Протестантско, Юдейско и Арменогрегорианско.

Промяната и вписването на устав на едно вероизповедание трябва да има светски и духовен характер. Не случайно уставите на вероизповеданията включват подробно описание на ръководните и представителни органи. Вписването на устав в СГС по чл.16 от Закона за Вероизповеданията обаче има само пожелателен характер относно изискване на становище от Дирекцията по Вероизповеданията. Светските власти и съдилища нямат компетенция по тези въпроси и е редно да се изисква задължително експертно становище по регистрацията на религиозните общности и техните уставы. Това ще предпази от умишлени и зловередни практики за вписване на уставы противоречащи на каноните на едно вероизповедание, които не са потвърдени от духовният център, главата на вероизповеданието.

Следващите предложения са произтичат от проблеми, свързани с обстоятелството, че по смисъла на българското законодателство някои вероизповедания са поделения на Признати църкви в други държави – католическата, арменската, протестантски и пр., но по нашия закон са самостоятелни вероизповедания и субекти на правото. Докато православните църкви от други държави в България не могат да се регистрират самостоятелни вероизповедания, защото се намират на каноническата територия на БПЦ и имат само представителства на чуждестранни юридически лица в България – Русия, Румъния, Гърция. Това е много сложна материя.

Например с Германия – Католическата и протестантските църкви по конституция са публично-правни юридически лица, а нашата Епархия на БПЦ за Европа е регистрирана по Гражданския кодекс на Германия като юридическо лице с нестопанска цел в обществена полза при съобразяване с нейния устав.

В случаи на наложителна промяна, същата следва да се извърши чрез проучване и експертиза на специалисти.

Изключително важно е и решението за прекратяване регистрацията на религиозната общност в чл.20 а, ал. 2 от Закона за вероизповеданията. При сегашното положение духовната власт е изолирана, а едно вероизповедание няма как да съществува без нея.

Представителството на вероизповеданията и ръководните органи са записани в техните устави, но Дирекцията по Вероизповеданията или други институции не водят задължителен актуализиран списък. Много често те изхождат от това, че представителят на светската власт е представител на вероизповеданието.

ВНОСИТЕЛИ:

Гонга Томов Рнел